N°. 58. 1856.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 20 JULIJ.

De Staatsraad, COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Noord-brabant, gelet op de, door zijnen Ambtgenoot in het Hertogdom *Limburg*, aan hem [illegible]deeling eener, aldaar uitgevaardigde bekendmaking; [illegible] aan de daarbij belanghebbenden, dat, [illegible] kunnen bewerkstellingen aan de brug over de *Zuid*[illegible] te *Weert*, geene rij- of voertuigen over die brug zullen mogen passeren, van en met heden tot en met Donderdag den 31sten der loopende maand; dat, gedurende dien tijd, de passage over de voormelde vaart zal kunnen plaats hebben met de veerpont aan het gehucht *de Biest* en dat, tot het vernieuwen van eenige gedeelten der voormelde brug, het water van den kanaalboezem tusschen de sluizen N°. 16 en N°. 15, bij dag 70 à 80 duim zal worden afgelaten van en met Maandag den 21sten tot en met Donderdag den 24sten dezer maand, zoodat de zwaar geladen schepen die meer dan 1,10 el diepgang hebben, gedurende die dagen alleen des morgens en des avonds aan sluis N°. 16 zullen kunnen worden doorgeschut.

's Hertogenbosch, den 17. Julij 1856.

De Staatsraad Commissaris des Konings voornoemd,

A. J. BORRET.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den Julij.

De *Moniteur* deelt eene uitvoerige ontwikkeling mede der gronden van het voorstel van den baron *Ch. Dupin* tot oprigting van een gedenkteeken voor den Keizer en het leger, vervolgens het den Senaat aangeboden rapport over dit voorstel, en eindelijk een ontwerp-rapport aan den Keizer. Reeds weet men dat de Senaat het plan aangenomen en aan de Keizerlijke goedkeuring onderworpen heeft.

— Een van de ministeriele bladen van Parijs, de *Pays*, verklaart dat Frankrijk nog, even als Engeland, Pruissen en Rusland, voor de vereeniging der Donau-vorstendommen is, behalve alleen in het [illegible] te voorziene geval dat de bevolking dier landen zelve zich daartegen verklaren mogt.

— Het schijnt dat de maarschalk *Pélissier*, die uit de Krim te Konstantinopel gekomen is, zich van daar niet regtstreeks naar Frankrijk zal begeven. Volgens berigten uit Parijs van 16 Julij, werd aldaar bij geruchte verzekerd, dat hij onderweg, op last van zijn gouvernement, het Atheensche en het Napelsche hof bezoeken zou.

— De *Sinai* is den 15 Julij te Marseille binnengeloopen met tijdingen uit Konstantinopel van den 7.

Het ontslag der hospodars van Walachije en Moldavie wordt bevestigd; zij zullen voorloopig vervangen worden door eenvoudige landvoogden of Caimacans.

Het *Journal de Constantinople* bevestigt de tijding, dat de afbakening der grenzen van Bessarabie zoo als zij door het congres van Parijs is vastgesteld, onuitvoerbaar is. Eene nieuwe afteekening zal aan de contraherende mogendheden ter goedkeuring voorgelegd worden.

De Sultan heeft twee paleizen en prachtige equipages doen gereed maken voor den maarschalk *Pélissier* en den generaal *Codrington* gedurende hun verblijf te Konstantinopel.

De admiraal *Tréhouart* was in die hoofdstad aangekomen.

Men berekent dat op 31 Augustus Turkije geheel ontruimd zal zijn.

De bachi-bonjoucks, welke nog te Schoumla waren, zijn ontbonden en de generaal *Smith* is naar Konstantinopel teruggekeerd.

In Kurdistan heerscht een groote hongersnood; daarbij heeft zich de ziekte [illegible] geopenbaard.

De tijdingen uit Athene zijn van den 9. De struikrooverijen namen steeds toe en de schaarsheid der levensmiddelen bleef voortgaan. De heer *Christopoulos* had het voorbeeld gegeven tot eene inschrijving ten behoeve der overstroomden in Frankrijk; de koningin heeft voor 10,000 fr. geteekend.

— Een schrijven uit Madrid van 10 Julij, afkomstig van eenen voorstander der regering van den maarschalk *Espartero*, zegt: «Heden zijn hier allerlei onheilspellende geruchten in omloop, terwijl men uit de provincien niets anders verneemt dan oproertooneelen, brandstichting en gewelddadigheden van de bevolking; waarbij nog komt, dat in Andalusie de cholera-ziekte woedt.»

Een telegraphisch berigt uit Madrid van jl. Maandag zegt dat de maarschalk *Espartero* als voorzitter van den ministerraad vervangen is door den maarschalk *O'Donnell*, en dat deze een nieuw kabinet gevormd heeft, bestaande uit de heeren; *Rios Rosas* voor binnenlandsche zaken; *Ros de Olano* voor marine; *Pastor Diaz* voor buitenlandsche zaken, en *Cantero* voor financien.

— Een ander telegraphisch berigt uit Madrid, insgelijks van jl. Maandag, zegt dat de ontbinding van het kabinet op handen was, daar de maarschalk *O'Donnell* geheel Spanje onder de krijgswet gesteld en de drukpersvrijheid tijdelijk opgeheven wilde hebben, terwijl de maarschalk *Espartero* met den generaal *Zabala* en den heer *Escosura* weigerden hunne toestemming tot zulke uiterste maatregelen te gaven.

In dit berigt wordt verder gezegd, dat de openbare orde te Madrid niet gestoord was.

— De berigten uit Madrid van 12 Julij, langs den gewonen weg ontvangen, melden dat er door den minister van openbare werken eene verordening afgekondigd was, waarbij de invoer van buitenlandsche granen in Spanje gedurende de eerstvolgende zes maanden veroorloofd werd. Vrienden van het toen bestaande bewind betreurden het, dat deze maatregel niet eerder genomen was; daar hij de rijzing der levensmiddelen, welke aan de onlusten voedsel gegeven heeft, had kunnen tegenhouden.

— Volgens telegraphisch berigt uit Madrid, van den 14den dezer, was het nieuwe ministerie dus zamengesteld: de maarschalk *O'Donnell*, president van den raad en minister van oorlog; *Pastor Diaz*, minister van staat, voor buitenlandsche zaken; *Luzuriaga*, voor justitie; *Cantero*, voor financien; *Bayarri*, voor marine; *Rios Rosas*, voor binnenlandsche zaken, en *Collado*, voor openbare werken. Het gerucht sprak van eene ophanden zijnde ontwapening der nationale garde, en van het aanstaand vertrek van *Espartero* naar Logrono.

Omtrent de oorzaken dezer verandering van het Spaansche Kabinet heerscht nog veel duisters. Volgens sommigen heeft *Espartero* geweigerd zijne toestemming aan zekere krachtige maatregelen te geven, welke de maarschalk *O'Donnell* voorgeslagen had, en deze laatste toen zijn ontslag ingediend, welk voorbeeld door al de overige ministers, ook door *Espartero*, gevolgd was, waarna de Koningin aller ontslag aangenomen en *O'Donnell* met de zamenstelling van een nieuw Kabinet belast had. Volgens een meer waarschijnlijk verhaal heeft *Espartero* den heer *Escosura*, wiens ontslag door *O'Donnell* gevorderd was, willen handhaven, en de Koningin zich, haars ondanks, genoodzaakt gezien departij van *O'Donnell* te kiezen.

Het gerucht loopt hier dat de Keizer der Franschen, ingeval onlusten van den ernstigsten aard in Spanje mogten uitbreken, koningin *Isabella II* beloofd heeft gewapenderhand tusschen beide te zullen treden.

— Een telegraphisch berigt uit Madrid van den 15den meldt:

«Gisteren avond is hier een opstand uitgebarsten. Heden morgen duurde de strijd tusschen het volk en de bezetting nog voort. Nogtans is men tegen heden avond tot schorsing der vijandelijkheden overeengekomen. De Republiek is niet uitgeroepen. De Koningin is door de troepen en de nationale garde goed ontvangen."

— Eene telegraphische depêche uit Madrid, van heden voormiddag (17), zegt: »De opstand in de hoofdstad is gedempt na eenen strijd, die dertig uren lang met verbittering gevoerd is en aan velen het leven heeft gekost. De nationale garde is ontwapend. Veertig leden van de Cortes, die zich vereenigd hadden om de grondwetgevende vergadering naar de wet bijeen te roepen, zijn door de troepen uiteengejaagd. Waar de maarschalk *Espartero* zich ophoudt, is nog altijd onbekend; welligt is hij te Saragossa. In die stad is de opstand meester, daar de troepen er met de bevolking eens zijn. Uit Barcelona zijn geene berigten ontvangen. Men beweert dat Katalonie in opstand is."

Een nog later berigt zegt:

«De orde is volkomen hersteld. De Koningin heeft heden, door den maarschalk *O'Donnell* vergezeld, revue gehouden over de troepen der bezetting; zij werd door het leger en door het volk met levendig gejuich begroet. Ook bezocht H. M. de gewonden. Het getal slagtoffers is niet groot. Morgen zal met groote plegtigheid de begrafenis plaats hebben van de soldaten, die voor de verdediging van de orde en van den troon zijn gevallen. De oproerlingen werden aangevoerd door den gewezen toreador *Pucheto*, die gedood is. *Espartero* heeft zich naar Logrono begeven. De berigten uit de provincien luiden gunstig."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 16den Julij.

Z. M. de Keizer van Oostenrijk heeft bij gelegenheid der bevalling van de Keizerin, den 12den dezer een [illegible] aan den minister van justitie uitgevaardigd, waarbij kwijtschelding van straf verleend wordt aan alle personen van burgerlijken stand, die wegens majesteits-schennis, beleediging van een lid der keizerlijke familie, of stoornis der openbare rust veroordeeld zijn of alnog geregtelijk vervolgd worden; met uitzondering

alleen van dezulken welke, behalve de genoemde misdaden, ook wegens andere misdrijven tot gevangenisstraf veroordeeld zijn. Bij een rescript van denzelfden dag aan den minister van finantien, wordt bevolen dat aan een aantal personen, wier vermogen ter zake van den Hongaarschen opstand van 1848 en 1849 door de krijgsraden verbeurd verklaard is, hunne goederen moeten worden teruggegeven.

— Te Munchen heeft men uit Kronstadt berigt dat de uitvinding van een duikerschip, door den voormaligen korporaal bij de Beijersche artillerie *Wilhelm Bauer*, de deswegens gekoesterde verwachting nog overtroffen heeft. De brief is reeds hierom merkwaardig dat hij, althans gedeeltelijk, 17 voeten onder den waterspiegel der zee is geschreven. Daarin wordt gemeld hoe, na acht kleine proeven met het duikerschip, den 24 Junij eene groote proef is genomen, aan welke, behalve den uitvinder, een Russisch zeeofficier, acht matrozen en een slotenmaker deel namen en alle mogelijke bewegingen maakten. Men begaf zich daarmede in de haven van Kronstadt 17 voeten onder de oppervlakte der zee en bleef elf uren lang onafgebroken onder water, alwaar, behalve met het geven van allerlei wendingen aan het vaartuig, de tijd met het instellen van feestdronken op keizer *Alexander*, den Koning van Beijeren, prins *Albert* van Engeland, door wien *Bauer* vroeger begunstigd werd, en de toekomstige Russische onderwater zeemagt gesleten werd. Eerstdaags zou eene nieuwe groote proefneming, in tegenwoordigheid van den grootvorst *Konstantijn*, die de onderneming sterk heeft aangemoedigd, en van eene ten deze benoemde commissie genomen worden.

ENGELAND.

LONDEN, den 16den Julij.

Maandag jl. is in de beide Huizen van het Britsche Parlement de geduurig uitgestelde beraadslaging over de zaken van Italie gevoerd; en men weet nu, dat de verklaringen van het Parijsche Congres en de bemoeijingen der Westersche mogendheden dus ver geene verbetering in Italie's toestand bewerkt hebben noch voorerst schijnen te zullen bewerken: dat is althans de indruk, dien de berigten van die beraadslaging maken.

Lord *Clarendon* verdedigde, in het Hoogerhuis, in antwoord aan lord *Lyndhurst*, de in het Parijzer Congres gevolgde staatkunde, en hoopte nog op een goeden uitslag daarvan, ofschoon zij tot hiertoe schipbreuk geleden had. De geallieerden hadden Napels aanbevolen tot eene hervorming in het bestuur en het regtswezen, het verleenen van eene algemeene amnestie en van waarborgen voor de individuele vrijheid over te gaan. In de vorige week was hierop een weinig bevredigend antwoord ontvangen. Uit hoofde der afwezigheid van den Keizer der Franschen, had men geen besluit kunnen nemen.

In het Lagerhuis beweerde lord *J. Russell* dat Engeland in de Italiaansche zaken moest tusschen beide moest komen, en zulks beweerde ook de heer *Disraeli*. Lord *Palmerston* weigerde te zeggen wat de geallieerde mogendheden ten dezen doen zouden, maar verdedigde de staatkunde van Sardinie en zeide dat, wanneer die Staat aangevallen mogt worden, de geallieerde Mogendheden verpligt zouden zijn den te ondersteunen. De Romeinsche zaken konden, door het ten uitvoer leggen van het *proprio motu* van 1849, gemakkelijk geschikt worden.

In het Britsche Parlement is door de Minister ook medegedeeld, dat de vertoogen van Frankrijk en Engeland door de Napelsche regering beantwoord zijn op eene wijze die in geenen deele aan hunnen wensch voldeed; maar zij hebben geweigerd, de laastelijk tusschen Harer Majesteits gouvernement en de Italiaansche hoven gewisselde stukken over te leggen.

— Onlangs is door het Hoogerhuis eene commissie uit zijn midden benoemd, om te onderzoeken, welken indruk de openbare uitvoering der doodvonnissen op de misdadigers en op het publiek maakt. Zij heeft thans rapport uitgebragt, en verklaart zich tegen de openlijke voltrekking der doodstraf.

— Op den 12 Julij heeft te Gateshead, in Ierland, een bedroevend tooneel plaats gehad. Dien dag is de verjaardag van den slag van Boyne. De protestantsche vereeniging der *loyale orangisten* doorliep in optogt de straten ter viering van dien gedenkdag, toen zij eensklaps aangevallen werd door eenige honderden *Ribandmen*, die met pistolen, sabels, kluppels enz. gewapend waren. Er ontstond eene groote verwarring en men verzekert dat een twintigtal personen min of meer ernstig bij die ontmoeting mishandeld zijn geworden.

Vele pistoolschooten zijn gelost en het waren niet alleen de personen, die tot den orangistischen optogt behoorden, die door dezen woesten aanval getroffen werden. De Ribandmen, zegt de *Times*, schoten ook op de menigte, vrouwen en kinderen, die gekomen waren om den optogt te zien. De namen der stokers van deze snoode handelingen zijn bekend en reeds zijn de noodige maatregelen tot hunne gevangenneming in het werk gesteld.

— Een telegraphische berigt uit Konstantinopel van 14 Julij, te Londen van regeringswege bekend gemaakt, zegt dat alle tot het Britsche leger behoorende personen scheep gegaan waren, om de Krim te verlaten.

— De assuradeurs te New-York hebben eene opgave openbaar gemaakt van de verliezen, die de koopvaardijvloot der Vereenigde Staten in het afgeloopen halfjaar geleden heeft; zij bedragen gezamenlijk eene som van nagenoeg 3,200,000 pond sterling; men herinnerde zich geen tijdvak, waarin die verliezen zoo groot waren geweest.

— Tijdingen van de Kaap de Goede Hoop van den 7den Mei door de *Meteor* te Portsmouth aangebragt, melden dat een krijgstogt op handen was tegen de Basutahs, om genoegdoening te eischen voor de diefstallen van vee, ten nadeele van den Vrijstaat gepleegd. De bevelhebber van den Vrijstaat had de hulp ingeroepen van sir *Grey*, bevelhebber van de Kaap, en deze had alle beschikbare troepen (ongeveer 500 man) naar East-Londen doen vertrekken. Daarenboven had hij het stoomfregat *Penelope* naar het eiland St. Mauritius gezonden om er een regiment infanterie af te halen, welke het regtstreeks naar East-Londen moest vervoeren.

Men was zeer ongerust over dien oorlog. De Basutahs kunnen 1200 man op de been brengen, alle goed gewapend en uitgerust.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den Julij.

— Voor de verkiezing van een lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal in het hoofddistrict Leyden zijn ll. Dingsdag 1779 geldige stembiljetten ingeleverd, bij de opening waarvan gebleken is dat zich 763 stemmen op den heer Mr. *G. Groen van Prinsterer*, 757 op den heer Mr. *G. C. J. van Reenen*, voormalig minister van binnenlandsche zaken, 133 op den heer Mr. *N. Sikkel Groos* en 96 op jhr. *C. M. Storm van 's Gravesande* vereenigd hebben, zoodat eene herstemming zal moeten geschieden.

— Bij beschikking van 16 Julij 1856 heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken goedgevonden te bepalen, dat de herstemming ter benoeming van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het hoofdkiesdistrict Leyden zal geschieden op Dingsdag den 29sten Julij aanstaande.

— In het hoofdkiesdistrict Maastricht is tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal verkozen de heer *E. van Wintershoven* met 731 van de 1213 geldig uitgebragte stemmen.

— De *Staatscourant* behelst een rapport aan den Koning van den Minister van Binnenlandsche Zaken strekkende tot het instellen eener Commissie, tot overweging der regeling van het landbouwonderwijs in Nederland, welke rapport gevolgt wordt door een Koninklijk Besluit, waarbij zoodanige Commissie wordt vastgesteld, en tot leden waarvan benoemd zijn: dr. *A. H. van der Boon Mensch*, hoogleeraar te Leyden; *L. G. J. van Bosch*, burgemeester van Kattendijke c. a.; Mr. mr. *D. G. Goclis Dujnoot*, kantonregter te Rotterdam; dr. *H. C. van Hall*, hoogleeraar te Groningen, mr. *F. A. S. A.* baron *van Ittersum*, kantonregter te Elburg; dr. *G. J. Muller*, hoogleeraar te Utrecht; dr. *W. C. H. Staring*, grondeigenaar te Haarlem; dr. *J. Wttewaall*; grondeigenaar te Voorst; en tot Secretaris dr. *M. W. P. Rauwenhoff*, te Amsterdam.

— De feesten bij gelegenheid der plegtige onthulling van het standbeeld van *Lourens Janszoon Coster* te Haarlem te geven, zijn Dingsdag begonnen. Reeds vroegtijdig waren van alle kanten vreemdelingen naar Haarlem's dreven gestroomd en de stad zelve had in de laatste dagen een regt feestelijk aanzien gekregen. In den morgen van Dingsdag werd de aanvang der feestviering door het luiden der klokken aangekondigd. Ten 12 ure had de opening plaats van de *Typografische tentoonstelling* van wege de boekhandelaars-vereeniging *Lourens Janszoon Coster*. De commissie voor de tentoonstelling, bestaande uit de heeren mr. *J. Enschedé*, *A. C. Kruseman* en *V. Loosjes*, heeft zich in hare moeijelijke en veelomvattende taak op een verdienstelijke wijze gekweten. Van de zijde der besturderen van *Teylers* stichting, van de heeren *Enschedé*, van de stad Haarlem, van de zijde der Hooge Regering en van de bestuurderen der koninklijke boekverzamelinggen, is zij in die taak op de meest gewenschte wijze ondersteund geworden. De heer *F. Muller* heeft aan de commissie de belangrijkste werken, die zich in de hier te lande aanwezige bibliotheken bevinden, en betrekking hebben op de geschiedenis der boekdrukkunst, aangewezen en met de meeste vrijgevigheid zijne eigene boekverzameling daarvoor beschikbaar gesteld. Eene vlijtige inzage van den catalogus doet zien, dat de kommissie getracht heeft tot verwezenlijking van het beoogde doel het noodzakelijke met het praktisch-nuttige te vereenigen, en hoe veel reden zij heeft om zich te verheugen over den bijval, dien zij van zoo vele zijden heeft ondervonden. De catalogus bevat 731 nommers. De expositie, die in de zalen van de stadsschool aan de Smalle Oudegracht gehouden wordt, bevat op de benedenzaal: 1°. Eene reeks van de voornaamste *Costeriana* en Nederlandsche *incunabelen* (overblijfselen van *Costers* drukpers en voortbrengselen der drukkunst van zijne eerste navolgers hier te lande), waaronder de beroemde verzameling, berustende op het stedelijk archief, die van de heeren *Enschedé & Zonen*, en eenige hoogstbelangrijke bijdrage uit de Koninklijke bibliotheek en verschillende bijzondere boekerijen. 2°. Merkwaardige Nederlandsche boekwerken van de 16e, 17e en 18e eeuw, uit de bibliotheek van Teylers stichting (daartoe door de welwillendheid van heeren directeuren), uit de bibliotheken der stad en der heeren *Enschedé*, en wijders door de krachtige ondersteuning van onderscheidene inzenders bijeengebragt, tot een historisch overzigt over voortbrengselen der vaderlandsche drukkunst. 3°. Eene verzameling van drukwerken der 19de eeuw, waaronder velerlei inzendingen der voornaamste uitgaven van den lateren tijd; en 4°. Proeven van typografie, lithografie, bindwerk enz., als produkten der hedendaagsche nijverheid. In de Bovenzaal: 1°. Eene volledige werkplaats met het voornaamste wat tot den tegenwoordigen boekdruk behoort, bestuurd door Haarlemsche werklieden; eene praktische proeve van lettergieterij, zetterij, drukkerij op de gewone snelpersen, steendrukkerij en binderij. 3°. Werktuigen van allerlei aard, in verband tot typografie. Onder dezen verdienen de aandacht de verschillende modellen, ingezonden door de fabriekanten.

Ten één ure was er buitengewoon orgelmuziek in de groote kerk en ten acht ure watermuziek van de muziekkorpsen der schutterij, dragonders

en infanterie, hetwelk zeer luisterrijk was en tot twee ure duurde. Het Binnen-Spaarne was verlicht.

Woensdag morgen ten 8 ure werden de Typografische vereenigingen opgewacht aan het station van den spoorweg. Van daar gingen zij met ontrolde banieren naar den Stads Doelen en verder naar het gedenkteeken in den Hout, onder het lossen van 21 kanonschoten; waarna zij, op de Groote Markt aangekomen, de onthulling van het standbeeld bijwoonden, die met inachtneming van het bij het programma bepaalde plaats had.

De heer *Metman* hield voor de onthulling eene toespraak, waarin hij wees op Nederlands en Haarlem's regten ten opzigte der onschatbare uitvinding der boekdrukkunst, welke, daar de waarheid vroeg of laat zegeviert, eindelijk algemeen erkend zullen worden, als ook op de oorzaken van het tijdverloop tusschen het denkbeeld tot oprigting van een waardig standbeeld en de verwezenlijking van dat denkbeeld. Na de onthulling, wenschte Spr., de vergadering menigte op het welgelukte werk van den kunstenaar wijzende, dat dit meesterstuk door vorst en volk aan Haarlem's burgerij aangeboden, haar ten spoorslag mogt strekken om tot heil der menschheid en van het vaderland zamen te werken en bragt hij haar, namens de duizende vreemdelingen die dit feest bijwoonden, hulde voor de hen te beurt gevallen ontvangst.

De verdere feestelijkheden van dien dag bestonden in een optogt, een collation, een groot volksfeest, een bloemenfeest in het hertenkamp, eene illuminatie in den Hout en verlichting van het standbeeld.

De toevloed van vreemdelingen bij gelegenheid van de plegtige onthulling was zoo groot, dat met name te Amsterdam de massa niet kon worden overgevoerd en de Typografische Vereenigingen, die zich in de hoofdstad hadden vereenigd, niet met den eersten trein naar Haarlem konden gevoerd worden, en daar eerst ten half elf ure aankwamen. De eerste optogt was dan ook verre van voltallig.

De vereeniging gingen echter in massa naar den Hout, en van daar naar de Markt. Daar was alles op orde, en waren prins *Henderik*, de ministers van binnenlandsche zaken, financien en oorlog en alle verdere autoriteiten en genoodigden aanwezig bij de plegtigheid. Het weder, dat anders weinig gunstig was, was gelukkig goed op het oogenblik, dat de onthulling zelve plaats had. Na den triomfmarsch en het mannengezang, volgde de toespraak van den heer *Metman*, waarop de Burgemeester antwoordde.

Op het stadhuis zijn vervolgens den leden der typogr. vereenigingen van stadswege [illegible] aangeboden. Bij de drukte is het te begrijpen, [illegible] de gewenschte orde geschiedde. Daarna had de feestelijke optogt plaats met eene versierde drukpers. — Z. K. H. prins *Henderik* bezocht inmiddels de tentoonstelling.

De prins nam later deel aan het Feestmaal, terwijl een 140tal boekdrukkers, boekhandelaren, enz. zich ook ter maaltijd vereenigden in het congres van Flora, en de typogr. vereenigingen een gezamentlijken disch in den Stads doelen hadden. Aan al die feestmalen heerschte de vergenoegelijkste en meest opgewonden toon.

Ten 7½ ure werd het *bloemenfeest* geopend, dat, gelijk men het in het bloemenrijke Haarlem mogt verwachten, schitterend was. Des avonds was er algemeene illuminatie, verlichting van het standbeeld en van het huldeblijk, dat keurig bewijs van de erkentelijkheid van Haarlems burgerij.

Het standbeeld zelf, heet een voortreffelijk gietwerk, dat zoowel de heeren *Enthoven en Comp.* als den beeldhouwer, den heer *L. Royer*, hoogelijk eere doet.

Donderdag zijn de feesten te Haarlem, na eene matinée van het korps grenadiers en een groot orgelkoncert, met een prachtig vuurwerk besloten.

Bij besluit van 7 Julij jl., nº. 45, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen: tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw den heer Dr. A. de Vries, te Haarlem, lid der hoofdcommissie belast met het oprigten van een metalen standbeeld ter eere van Lourens Janszoon Coster; tot ridders dier orde, de heeren Mr. *L. Metman*, te 's Gravenhage, voorzitter van genoemde commissie, en *A. D. Schinkel*, te 's Gravenhage, lid van dezelfde commissie; terwijl het Zijner Majesteit tevens behaagd heeft tot ridder der orde van de Eikenkroon te benoemen den heer *J. J. F. Noordziek*, te 's Gravenhage, secretaris van meergemelde commissie.

— Naar men verneemt zijn de beide ter reede van het Nieuwe Diep liggende oorlogsfregatten *Doggersbank* en *de Ruyter* bestemd voor een korten kruistogt in de Oostzee; de zeildag zou op 1 Augustus bepaald zijn.

— In den *Nieuwe Noordbrabander* leest men:

„Gisteren heeft [illegible] plaats gehad van gecommitteerden uit den gemeenteraad, de kamer van koophandel en fabrieken en de spoorweg-commissie uit Venlo met H. H. Burgemeester en Wethouders dezer stad en eene commissie uit de kamer van koophandel en fabrieken alhier, ter zake den Zeeuwsch-Duitschen spoorweg. Het onthaal dat die heeren alhier ter stede is te beurt gevallen en de goede geest, waarmede zij zich hebben bezield getoond, doen ons hopen, dat wij toch eindelijk in het bezit zullen komen van het vermelde middel van vervoer, buiten hetwelk handel, nijverheid en fabriekwezen niet meer kunnen bloeijen. Wij hopen eerlang in staat gesteld te zijn, meerdere bijzonderheden omtrent deze gewigtige zaak te kunnen mededeelen."

— Men weet dat de hoogst gewigtige zaak van het uitwateringskanaal in Noordbrabant sedert geruimen tijd geheel sluimerende was en welke hevige klagten daarover tegen de Ministers aangeheven werden. Nu deelt de *Nieuwe Noordbrabander* met genoegen mede, dat de nieuwe Minister van Binnenlandsche Zaken aan den hoofdingenieur van Noordbrabant geschreven heeft, hoe hij onder de onafgedane zaken van zijn departement de kwestie dier uitwatering, van Grave naar den Amer, heeft aangetroffen. De Minister verlangt deze zaak tot een einde te brengen, maar aangezien de sluiting van het kanaal St. Andries of het Schansche gat eene verandering in het beschouwen dezer kwestie kan en moet te weeg brengen, heeft Z. Exc. goedgevonden den heer hoofd-ingenieur te vragen, of die digting eene verandering in het daargestelde plan en de daaraan verbonden kosten kan en moet te weeg brengen, en daarvan verslag te geven, opdat de Minister instaat gesteld worde daaromtrent de noodige voordragt aan de Tweede Kamer te doen. Reeds is eene langdurige bijeenkomst door het bestuur van het waterschap voor de uitwatering met den heer hoofdingenieur gehouden, die zich de zaak zeer toegedaan heeft betoond.

— De *Goessche Courant* deelt het volgende mede:

„Dezer dagen is aan den Wilhelminapolder, onder directie van den ingenieur *J. F. W. Conrad*, en den werkbaas *F. Ferdinandusse*, door den aannemer *W. van Uye*, gezonken, ter beveiliging van den in het voorjaar zoo aangetasten oever, een rijzen zinkstuk van eene oppervlakte als nog nimmer in Zeeland beproefd was, en die nog eenige honderd vierkante ellen meer bedroeg dan het onlangs gezonken stuk in het kanaal van St. Andries. Het zinkstuk, 110 el lang en 45 el breed zijnde, had eene oppervlakte van bijna een halven bunder; ongeveer 90,000 bossen rijs waren tot de zamenstelling gebezigd en 800 kubieke ellen [illegible] eene om het stuk liggende vloot van vletters geladen, benevens 250 lasten Vilvoordschen steen, werden tot belasting van het stuk aangebragt. Niettegenstaande het buitengewoon onstuimig weder van dingsdag, had het stuk door de genomen voorzorgs-maatregelen niet geleden; gedurende de zinking heerschte daarop de volmaaktste orde, en zag men het werkvolk, tot over de knieën in het water, met lust den steen tot belasting aanbrengen. — Vele belangstellenden en deskundigen van elders woonden de werkzaamheden bij; allen waren overtuigd, dat de zinking van dit buitengewoon groote stuk volkomen gelukt was."

— Bij Koninklijk besluit van den 28sten ll. is aan den heer *H. J. Lion*, voormalig hoofdredacteur van het dagblad *de Indier*, gratie verleend voor het ondergaan van eene maand gevangenisstraf, waartoe hij veroordeeld was wegens een artikel in genoemd blad tegen den heer *P. van Rees*, oud-resident van Batavia.

— Behalve de twee ongelukken aan de torens van Wanroij en Leende overkomen, heeft het onweder van verleden week ook nog in de heide onder de gemeente Zeeland een arbeider, *C. Bongers*, die zich aldaar met twee zijner makkers bevond, van het leven beroofd.

De Provinciale Commissie van Onderwijs in Noordbrabant, zal hare gewone zomer-vergadering op Dingsdag 29 Julij 1855 des avonds ten zeven ure houden, in de bovenzaal, ten huize van de weduwe *Landheer*, Houtmarktstraat, ingang Gasthuisstraat te 's Hertogenbosch; zullende de commissie Woensdag den 30 's morgens om negen ure beginnen met het afnemen der examens, met uitzondering der schoolhouderessen, die zich tot dat einde op Donderdag den 31, 's morgens om 9 ure aldaar behooren aan te melden.

Alleenlijk diegenen kunnen worden toegelaten, die zich ten minste acht dagen te voren bij den schoolopziener van het district hebben aangemeld, met overlegging van geboorte-acten en voldoende bewijzen van zedelijk gedrag en inwoning gedurende het geheele laatste jaar, te rekenen van den dag van het af te leggen examen, zonder welke zij niet mogen worden toegelaten.

De Commissie acht het niet ondienstig, aan alle belanghebbenden kenbaar te maken, dat de Minister van Binnenlandsche zaken, namens Zijne Majesteit den Koning, heeft verklaard, dat iemand, welke wenscht zich te doen examineren, zich daartoe moet vervoegen in de provincie waar hij werkelijk woont, en wanneer deze tijd van inwoning minder dan een jaar is, behoort hij dispensatie van den Koning te verzoeken.

Sleeuwijk, den 4 Junij 1856.

De Secretaris der Commissie van Onderwijs in Noordbrabant,
H. E. VERSCHOOR.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 13 Julij tot en met 19 Julij 1856. 3 mann. 3 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 13 Julij tot en met 19 Julij 1856. 1 Huwelijk.

STERFGEVALLEN.

Van 13 Julij tot en met 19 Julij 1856. 5 mann. 5 vrouwel. geslacht.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 17. Julij.

TARWE en ROGGE in een doen met weinig handel, verkocht van Tarwe 126 ℔ o. en n. b. Pools. ƒ 370; 125 ℔ Lub. ƒ 450; 128 ℔ b. Ryder ƒ 480; 131 p. Kub. ƒ 445; 126 p. Rijn 462.

Van ROGGE: 123 ℔ Amerik. ƒ 315, 119, 120 121 ℔ o. Pruiss. ƒ 305, 308, 312; 122 ℔ grove Zweeds. ƒ 300 aan de Zaan; 116 ℔ Inl. ƒ 290, 118 ℔ dito ƒ 282 aan de Zaan; 117 ℔ Petersb. ƒ 293; 120 ℔ [illegible].

GERST in een doen: 113 ℔ j. Deensche ƒ [illegible] dito ƒ 240; 99, 103 ℔ Fr. Winter ƒ 208, 222; Fr. Winter [illegible].

KOOLZAAD dadelijk prijsh., op [illegible] P. vl. hooger; Oost-Fr. 82 P. vl.; op 9 vaten dadelijk 90 P. vl. Sept., Oct. en Nov. 87 P. vl.

LIJNZAAD in een doen; 109 ℔ Petersb. ƒ 340; 107, 108 ℔ Riga ƒ 295; 110, 111 ℔ Calcutta ƒ 352½.

RAAPOLIE dadelijk en op levering williger; op 6/w. ƒ 52½, vlieg. ƒ 51; 1 Sept. ƒ 50 à 49½ à ¾; Oct. ƒ 49½ à ¼ à ½; Nov. ƒ 49¾, à 48¾; à 49; Dec. ƒ 49 à 48½ à ¾.

LIJNOLIE dadelijk en op levering wel zoo aangenaam: op 6/w. *f* 40; vlieg. *f* $38^3/_4$; Sept. *f* 37 à $36^1/_2$; Oct. *f* $36^1/_2$ à 36; Nov. *f* 36 à $35^1/_2$; Dec. *f* $35^1/_2$ à 35.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* $47^1/_4$; vlieg. *f* 46.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 94 à 95.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks *f* $9^1/_2$ à *f* $13^1/_2$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 18 JULIJ 1856.

Het Mudde Tarwe	van *f* 15,75	tot *f* 15,90.
Het dito dito Rogge Oude	» 0,00	» 10,40.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» 0,00	» 0,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» 0,00	» 0,00
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» 0,00	» 0,00
Een dito pond Boter	» 0,80	» 0,82
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» 3,30	» 4,05
Het 1000 Eiken Tenhout		» 3,25
Het 1000 Dood Hout		» 2,50.
De kar Spaanders		» 4,10.
De » Struiken		» 3,00.
De 100 Mutsaarts		» 3,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (18 *Julij*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $64^3/_8$, $^{11}/_{16}$; 3 pCt. $78^7/_8$; 4 pCt. $94^{15}/_{16}$, 95; O. Ind. Leen. 4 pCt. $99^3/_8$; Handelm. $128^3/_4$; Belgie $2^1/_2$ pCt. $54^5/_{16}$; Rusland 5 pCt. $103^5/_8$; dito 1828 $102^1/_2$; Certif. van Ads. 6 pCt. $65^3/_4$; Neg. 1831—33 $92^3/_4$; 4 pCt. bij Stieglitz 86, $^1/_8$; Nieuwe Eng. $4^1/_2$ pCt. $96^7/_8$; Spanje $1^1/_4$ pCt. $23^1/_2$, $^3/_4$; 3 pCt. Buitenl. $44^9/_{16}$, $^5/_8$; 3 pCt. Binnenl. $37^{15}/_{16}$, $38^1/_4$, $^3/_{16}$; Portug. te Londen 3 pCt. $44^{13}/_{16}$, $45^1/_{16}$, 45; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $78^5/_8$, $^3/_4$; Nieuwe 1849—54 $85^5/_8$, 86, $^3/_4$; Zilver Nat. 5 pCt. $79^{15}/_{16}$, $80^1/_8$, 80; $2^1/_2$ pCt. $40^5/_8$, $^{11}/_{16}$; Brazilie $99^1/_8$; Mexiko $22^1/_2$; Granada $18^5/_8$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.